

Ćwiczenie 11.

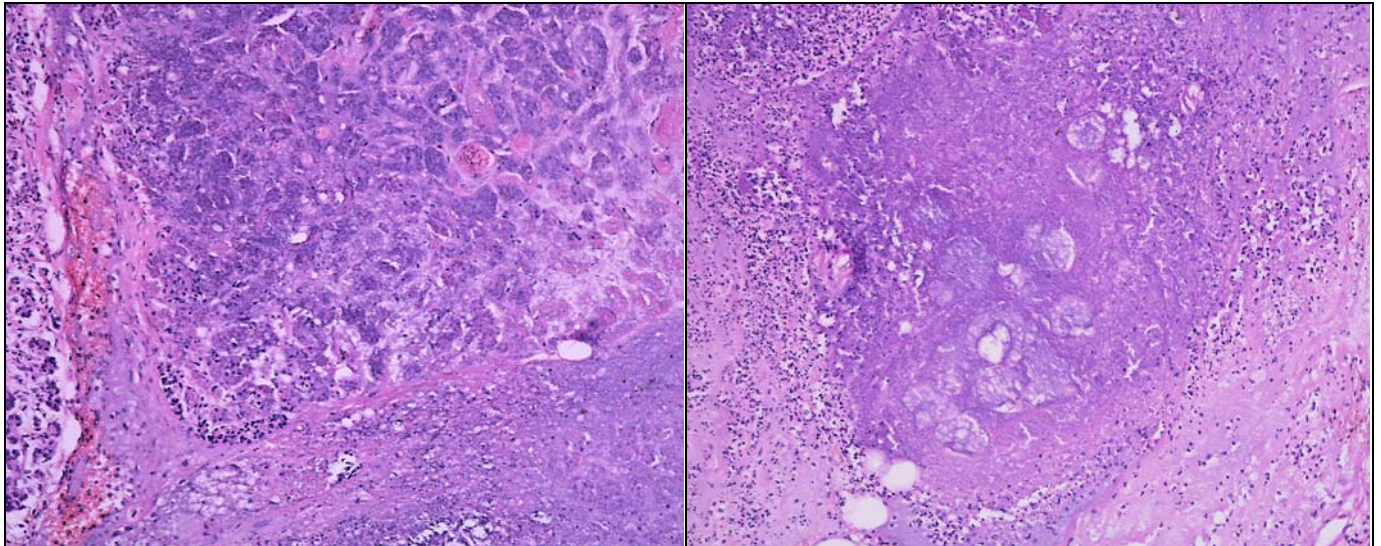
ZAPALENIA cz. I: Zapalenie nieswoiste, uszkodzające i wyсіękowe.

1. **Pancreatitis haemorrhagica acuta** (209) – ostre krwotoczne zapalenie trzustki (barwienie hematoksylina i eozyna)

Wycinek z trzustki kobiety 56 letniej cierpiacej od kilku lat na kamice dróg zółciowych, zmarłej z powodu ostrego zapalenia trzustki. Choroba rozpoczęła się atakiem bólów po „błędzie dietetycznym”, które przejściowo minęły, po czym chora zaczęła wymiotować, odczuwać silne bóle nadbrzusza oraz wysoko gorączkować. Do lekarza zgłosiła się po kilku dniach, w stanie ogólnym bardzo ciężkim, z objawami „ostrego brzucha”.

Zwróć uwagę na:

- martwicę tkanki tłuszczowej i mięszu trzustki z obecnością tzw. „mydeł wapniowych”,
- wylewy krwi w mięszu trzustki
- naciek zapalny składający się z granulocytów obojętnochłonnych, rozmieszczony szczególnie wokół pól martwicy.

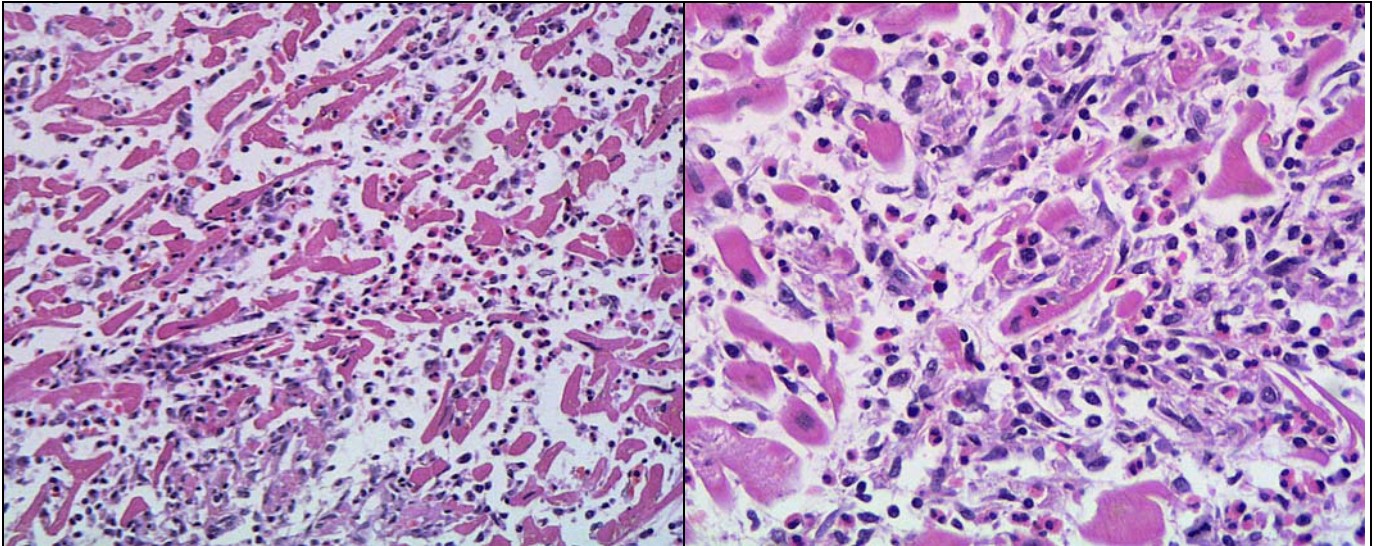

2. **Myocarditis viralis** (188a) – wirusowe zapalenie mięśnia sercowego (barwienie hematoksyliną i eozyną).

Wycinek z mięśnia sercowego 45 letniej kobiety, zmarłej z powodu ostrej niewydolności krążenia. Z wywiadu wynikało, że dwa tygodnie przed przyjęciem do szpitala miała miejsce infekcja wirusowa.

Zwróć uwagę na:

- obfity naciek zapalny składający się z limfocytów, makrofagów, komórek plazmatycznych oraz stosunkowo licznych granulocytów kwasochłonnych, zlokalizowany w podścielisku mięśnia sercowego,
- obrzęk podścieliska mięśnia sercowego
- wtórne zmiany włókien mięśnia sercowego: zwyrodnienie kwasochłonne, zwyrodnienie włóknikowe oraz ogniskowa martwica rozplywna (kardiomiocytoliza)
- ogniska proliferacji śródbłonnków i fibroblastów w miejscach zaawansowanego uszkodzenia mięśnia sercowego.

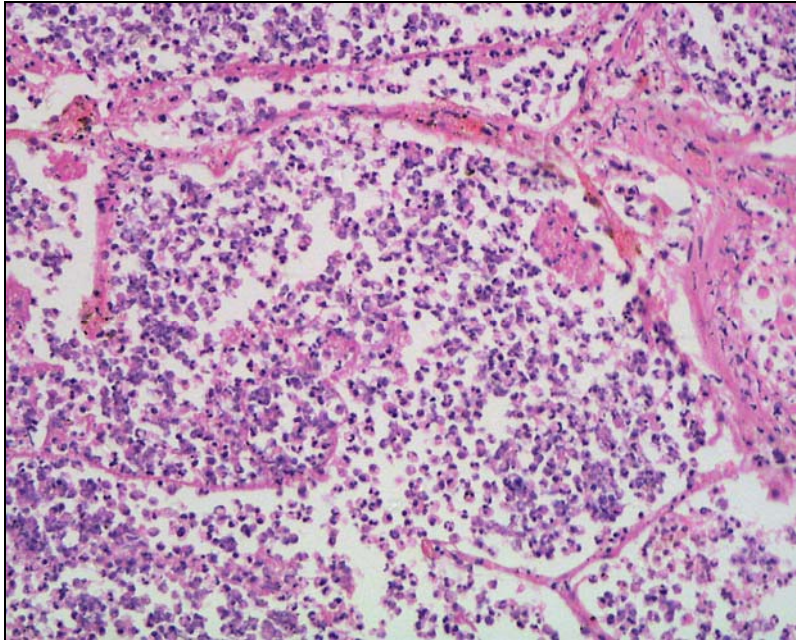

3. **Bronchopneumonia purulenta** (161) – ropne odoskrzelowe zapalenie płuc (barwienie hematoksyliną i eozyną).

Wycinek z płuca mężczyzny lat 68, zmarłego z powodu obustronnego odoskrzelowego ropnego zapalenia płuc.

Zwróć uwagę na:

- obecność w świetle oskrzelików śluzu, zluszczonych nabłonek błony śluzowej oraz wysięku zapalnego składającego się z granulocytów obojętnochłonnych (wysięk ropny),
- poszerzone, przepełnione erytrocytami i leukocytami, światło naczyń krwionośnych przegród międzypęcherzykowych,
- wysięk ropny w świetle pęcherzyków płucnych,
- skupiska wysięku ropnego w „jamce” po zniszczeniu przegród (ścian) pęcherzyków płucnych (powikłanie od oskrzelowego zapalenia płuc w postaci tworzenia ropni = bronchopneumonia purulenta partim abscedens).

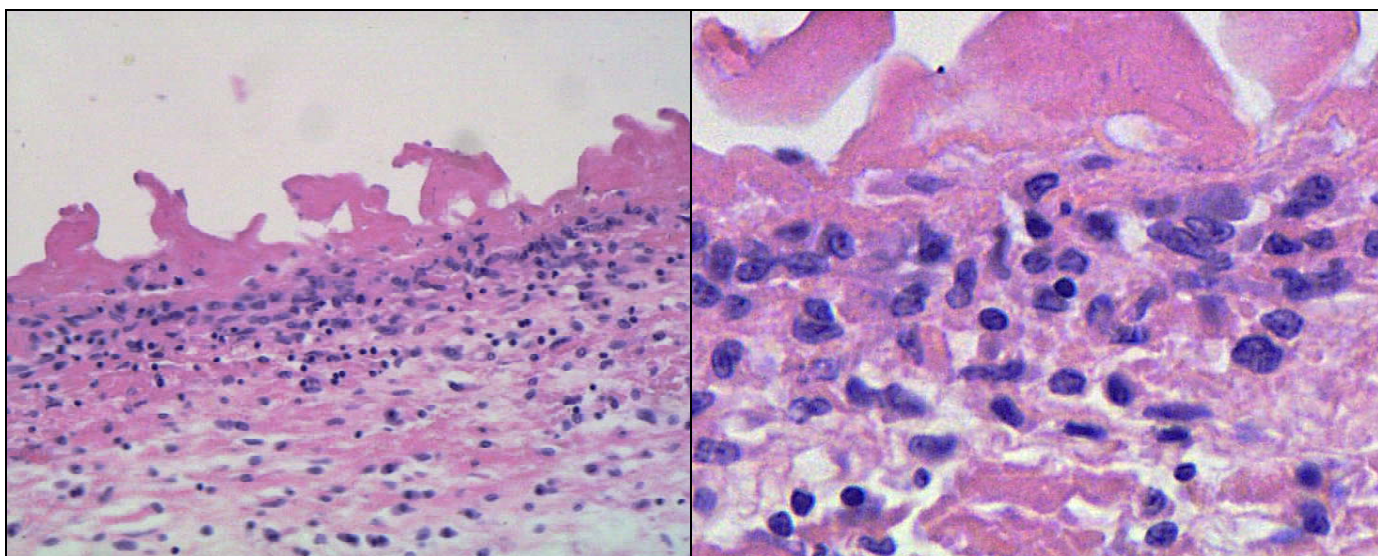

4. **Pericarditis fibrinosa** (165) – włóknikowe zapalenie osierdzia (barwienie hematoksyliną i eozyną).

Wyciek z serca kobiety 43 letniej, zmarłej z powodu mocznicy w przebiegu przewlekłej niewydolności serca.

Zwróć uwagę na:

- jednorodne kwasochłonne masy wysięku włóknikowego na powierzchni nasierdzia,
- przekrwienie i nacieki zapalne w nasierdziu,
- wnikanie proliferujących fibroblastów i histiocytyów od nasierdzia w przylegające masy wysięku włóknikowego.

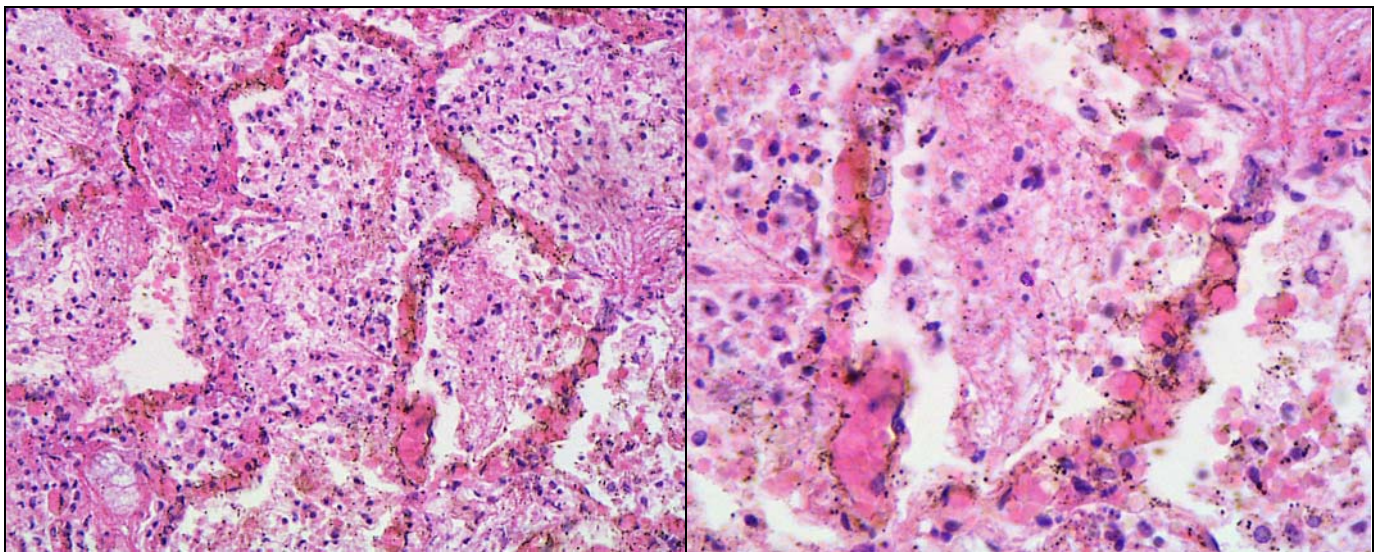

5. **Pneumonia crouposa seu fibrinosa seu lobaris seu pleuropneumonia in statu hepatisationis griseae** (162) – Płatowe albo włóknikowe zapalenie płuc w stanie zwatrobienia szarego (barwienie hematoksyliną i eozyną).

Wycinek z płuca mężczyzny 42-letniego, zmarłego z powodu ostrej niewydolności krążenia w przebiegu obustronnego płatowego zapalenia płuc w trzeciej dobie hospitalizacji

Zwróć uwagę na:

- wypełnienie światła pęcherzyków wysiękiem,
- skład wysięku w świetle pęcherzyków: delikatna kwasochłonna siatka włóknika, krwinki czerwone i złuszczone nabłonki wyściółki pęcherzyków płucnych, rozproszone granulocyty,
- rozszerzenie naczyń włosowatych przegród międzypęcherzykowych,,
- przekrwienie, krwinkotoki i nacieki zapalne w opłucnej płucnej.

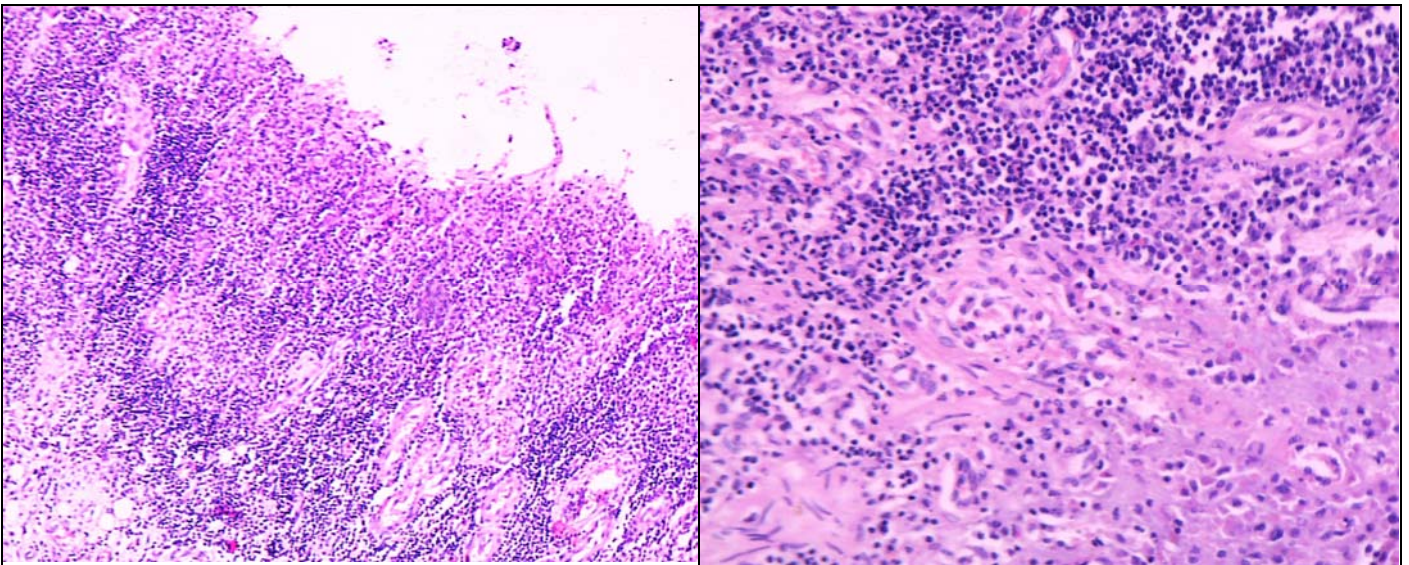

6. **Colitis ulcerosa** (171) - wrzodziejące zapalenie błony śluzowej okrężnicy (barwienie hematoksyliną i eozyną).

Wycinek operacyjny z jelita grubego mężczyzny lat 42, chorującego od 10-u lat na wrzodziejące zapalenie jelita grubego.

Zwróć uwagę na:

- rozległy ubytek (owrzodzenie) obejmujące błonę śluzową i podśluzową jelita grubego, oraz obecność w dnie owrzodzenia martwych mas nacieczonych granulocytami obojętnochłonnymi oraz mniej licznymi granulocytami kwasochłonnymi,
- naciek zapalny składający się z limfocytów i komórek plazmatycznych zlokalizowany w błonie podśluzowej w sąsiedztwie owrzodzeń.

ZAGADNIENIA DO OPRACOWANIA:

• allergia	alergia
• anergia	brak odpowiedzi na bodziec
zapaleniotwórczy
• patergia	zmiennosc odczynow chorobowych zalezna
od wlasciwosci ustroju
• hyperergia	nadmierny odczyn na bodziec
zapaleniotwórczy
• immunitas	odporność
• hypersensitivitas	nadwrażliwość
• inflammatio (rubor, calor, tumor, dolor et functio laesa)	zapalenie (zaczerwienienie,
ocieplenie, obrzmienie, bolesność i
upośledzenie funkcji)
• infiltratum inflammatorium	naciek zapalny
o macrophagus (monocytus)	makrofag (monocyt)
o histiocytus	histiocyt
o granulocytus neutrophilus	granulocyt obojętnochłonny
o granulocytus acidophilus	granulocyt kwasochłonny
o mastocytus	komórka tuczna
o granulocytus basophilus	granulocyt zasadochłonny
o lymphocytus T, Th, Ts, K, NK, B	limfocyt T, Th, Ts, K, NK, B
o plasmocytus	komórka plazmatyczna
• reactio immunologica	odpowiedź immunologiczna
o typus anaphylacticus	typ anafilaktyczny
o typus cytotoxicus	typ cytotoksyczny
o typus complexus immunologicus	typ kompleksów immunologicznych
o typus allergiae tardae	typ nadwrażliwości późnej
• mediatores chemicae inflammationis	mediatory chemiczne zapalenia
• immunoglobulinum	immunoglobulina
• inflammatio specifica	zapalenie swoiste
• inflammatio non specifica	zapalenie nieswoiste
• inflammatio acuta	zapalenie ostre
• inflammatio subacuta	zapalenie podostre
• inflammatio chronica	zapalenie przewlekłe
• inflammatio exacerbata	zapalenie przewlekłe zaostrzone
• inflammatio alterativa	zapalenie uszkodzające
• inflammatio exsudativa	zapalenie wysiękowe
o inflammatio catarrhalis	zapalenie nieżytowe
o inflammatio serosa	zapalenie surowicze
o inflammatio fibrinosa	zapalenie włóknikowe
▪ inflammatio superficialis	zapalenie włóknikowe powierzchowne
▪ inflammatio pseudomembranosa	zapalenie włóknikowe rzekomobłoniaste
▪ inflammatio profunda	zapalenie włóknikowe głębokie
▪ inflammatio ulcerosa	zapalenie wrzodziejące
▪ inflammatio escharotica	zapalenie włóknikowe zestrupiające
o inflammatio haemorrhagica	zapalenie krwotoczne
▪ inflammatio erosiva	zapalenie nadżerkowe
o inflammatio gangraenosa vel ichorosa	zapalenie zgorzelinowe

- intoxicatio putrida uogólnione zatrucie organizmu w zgorzeli
- inflammatio productiva /proliferativa/ zapalenie wytwórcze
- endocarditis ulcero-polyposa septica polipowato wrzodziejące septyczne zapalenie wsierdzia
- pneumonia zapalenie płuc
 - pneumonia lobaris sive fibrinosa sive crouposa sive pleuropneumonia zapalenie płuc płatowe albo włóknikowe albo krupowe
 - abscessus pulmonis post pneumoniam crouposam ropień po zapaleniu płatowym płuc
 - carnificatio pulmonis mięsowacenie płuca
 - pneumonia migrans wędrujące zapalenie płuc
 - bronchopneumonia lobularis, acinosa zapalenie płacikowe, zrazikowe płuc
 - bronchopneumonia confluens zlewające się, odoskrzelowe zapalenie płuc
 - pneumonia (bronchopneumonia) abscedens zapalenie płuc z tworzeniem ropni
 - pneumonia interstitialis (pneumonitis) zapalenie śródmiąższowe płuc
- sepsis posocznica
 - tumor lienis acutus (reactio lienis inflammatoria acuta) ostre zapalne obrzmienie śledziony
 - sepsis cryptogenes posocznica o ukrytym miejscu pochodzenia

NAZEWNICTWO ZAPALEŃ W ZALEZNOŚCI OD LOKALIZACJI:

endocarditis	zapalenie wsierdzia
myocarditis	zapalenie mięśnia sercowego
pericarditis	zapalenie osierdzia
cor villosum	serce kosmate
pleuritis	zapalenie opłucnej
bronchitis	zapalenie oskrzeli
hepatitis	zapalenie wątroby
pancreatitis	zapalenie trzustki
cholecystitis	zapalenie pęcherzyka żółciowego
cholangitis	zapalenie dróg żółciowych
gastritis	zapalenie błony śluzowej żołądka
enteritis	zapalenie jelita cienkiego
colitis	zapalenie błony śluzowej okrężnicy
colitis ulcerosa	wrzodziejące zapalenie jelita
appendicitis	zapalenie wyrostka robaczkowego
gingivitis	zapalenie dziąseł
stomatitis	zapalenie jamy ustnej
tonsillitis	zapalenie migdałków
angina	zapalenie gardła i migdałków
rhinitis	zapalenie błony śluzowej nosa
otitis	zapalenie ucha
tracheitis	zapalenie tchawicy
laryngitis	zapalenie krtani
urocystitis	zapalenie pęcherza moczowego
sinusitis	zapalenie zatok
encephalitis	zapalenie mózgu
meningitis	zapalenie opon mózgowych
leptomeningitis	zapalenie opon miękkich mózgowia
dermatitis	zapalenie skóry

arthritis
ostitis
osteomyelitis
sequestrum
angiitis
lymphonodulitis
myositis
endometritis
endocervicitis
cervicitis

zapalenie stawów
zapalenie zapalenie kości
zapalenie zapalenie kości i szpiku
martwak
zapalenie naczyń
zapalenie węzłów chłonnych
zapalenie mięśni
zapalenie błony śluzowej macicy
zapalenie błony śluzowej kanału szyjki
zapalenie szyjki macicy